

tann, at tað hevur verið lurtað ov lítið eftir fiskifrøðingum, sigur Hjalti í Jákupsstovu, at tað er ein av orsökunum.

— Men tað at vit hava havt ein so stóran stuðuls-politikk hevur eisini verið við til at hildið liv í skipum longur enn tað annars vildi verið figgarliga for-svarligt. Stuðulin til fiski-vinnuna hevur tað við sær, at tú figgarliga kann halda eitt veiðutryst longur enn ein vanliga vil gera. Eg sigi ikki, at tað er skeivt, men tað er so ein partur av orsökini til støðuna, har fiskiskapurin í roynd og veru er ov størur.

Færri skip = fleiri við betri fiski

Hjalti í Jákupsstovu hevur einki imóti at endurtaka tað hann so ofta fyrr hevur víst á, nevnliga, at endamálið má vera at hava eina javna veiðu fyri skipini fyri at skipini skulu klára seg betur enn tey gera í dag.

— Høvdu vit havt færri skip, so høvdu tey eisini klárað seg betur enn verandi floti ger. Og tá hevði ein eisini havt ráð til at havt fleiri mans umborð. Arbeiðið umborð hevði tá blivið meira høgligt og vit høvdu kanska fingið betri fisk upp á land.

Hann visir á, at vit høvdu fingið somu nøgd av fiski upp á land í øllum førum, ella kanska meiri, um lurtað hevði verið eftir fiskifrøðingunum, enn við verandi skipan, har vit hava ov nógv skip og tað tí verður ov lítið til hvørt skipið.

Hjalti í Jákupsstovu visir á, at føroyingar hava valt at byggja upp ein trolarflota. Stovnarnir tola ikki allan henda flotan og tað mugu tí vera færri skip. Tað er so ein politiskur spurningur at finna fram til, hvør sleppur at eiga skipini, hvussu vit stýra hvør eigur skipini, ið verða eftir og hvussu nógv hvør sleppur at fiska.

Føroyski stjórin í Royal Greenland:

Fóti- innan- fyri!

— men ikki limaskap í EEC

*— Kunnu føroyingar sleppa undan at fara upp í EEC, so eiga teir tað. Men tað er av størum týðningi fyri føroyskan fiskatflutning at hava fóti-
innanfyri EEC í framtíðini.*

*Tað er stjórin í størstu fyrítøkuni í Grønlandi, Royal Greenland, ið sigur hetta. Bjarti Mohr, sum áður hevur starvast hjá Føroya Fiskasølu, heldur tað er umráðandi fyri føroyingar at taka upp samráðingar við EEC um tollviðurskiptini landanna millum í framtíðini og hann heldur tað eisini vera av týðningi, at føroyingar hava fóti-
innanfyri EEC á tann hátt, at vit t.d. saman við Íslendingum eru við at stovnseta virki og fyrítøk. Sosialurin hevur tosað við hann.*

Grønlandska fyrítøkan «Royal Greenland» hevði eitt gott ár í fjør. Hon umsetti fyri 1,4 mia. kr., harav tað mesta er sòla av toski, rækjum og svartkalva. Royal Greenland stendur fyri umleið 75% av øllum til grønlandska utflutninginum.

Stjóri á fyrítøkuni er føroyingurin Bjarti Mohr, sum áður hevur arbeitt hjá Føroya Fiskasølu. Hann tók við starvinum 1. oktober í fjør.

Nú um dagarnar avgjordi Bjarti Mohr saman við nevndini í Royal Greenland at siga 15 av starvsfólkunum upp. Her er talan um fleiri leiðandi fólk so sum figgarstjóra, selustjóra o.o. Bjarti Mohr sigur, at tað er neyðugt at spara og eru uppsagnirnar eisini liður í

broyingini av bygnaðinum í fyrítøkuni, sum verður gjørd til tess at laga seg til marknaðarviðurskiptini.

Bjarti Mohr sigur við Sosialin, at umsetningurin í ár helst fer at minka nakað. Hóast teir fara at fáa meiri tosk, so verður rækjuparturin uttan iva at minka.

Hann sigur annars, at kappingin í lotuni serliga frá Kanada er sera hørð. So við og við sum kanadiarar eru við at menna bæði veiðu, framleiðslu og sølu av fiski, gerst Kanada ein stóðugt stórri konkurrentur á marknaðinum bæði í USA og Europa. Men her er tað so fyrimunurin hjá Grønlandi, at landið kann selja fiskavøru til EEC-lond uttan toll.



Bjarti Mohr og Birgir Danielsen hava áður sitið lið um lið. Í dag eru teir stjórar í hvør sinari fiskasøluvirketu ávikavist í Føroyum og Grønlandi

EEC!

Uppá fyrispurning hvørja støðu hann hevur til spurningin um EEC-limaskap ella nærri tilknyti til EEC, sigur Bjarti Mohr, at tað er so avgjørt neyðugt, at bæði grønlandingar og føroyingar umrøða spurningin um samvinnu við EEC.

— Men sjálvur haldi eg ikki, at hvørki Grønland ella Føroyar eiga at fara upp í felagsskapin, í hvussu so er ikki Grønland. Eg skal sjálvandi ikki leggja meg út í, um føroyingar skulu vera inn-føroyir ella uttanfyri EEC, men tá tit spyrja meg um mína persónligu meining, so haldi eg ikki, at tað er nakað gott hugskot fyri Føroyar at fara upp í henda felagsskap. Kunnu føroyingar sleppa undan at fara upp í, so hevði tað verið tað besta, sigur hann, men leggur tað afturat, at neyðugt er at taka spurningin um tollmúrarnar o.l. upp til umrøðu.

— Eg trúgvi ikki, tit sleppa av við tollin uttan víðari. Spurningurin er hvat tit kunnu lata afturfyr. Hetta mugu so politikararnir og vinnuliv-ið finna fram til, sigur Bjarti Mohr.

Bein innanfyri

Bjarti Mohr sigur víðari, at tað er nógv sum talar fyri, at tað eisini av føroy-

ingum er skilagott at gera iløgur í EEC-londum, nú innari marknaðurin fer at virka har eftir 1992.

— Tær íleggingar, sum Føroya Fiskasøla hevur gjørt bæði í Grimsby og í Hirtshals, vísa seg nú at vera okkum hentar. Sjálvur ivist eg onga lotu í, at føroyingar eiga at hava eitt bein innanfyri í EEC, eitt nú kundi hugsast, at føroyingar og t.d. Íslendingar tóku seg saman og stovnaðu fyrítøkur í EEC-londum, sigur Bjarti Mohr, sum sjálvur hevur drúgvur royndir á fiskasøluøkinum bæði í Føroyum, Danmark og í USA.

Tosk í Grønlandi

Vit spurdu eisini Bjarta Mohr, um hann heldur tað eru góðir møguleikar hjá føroyingum at fiska tosk aftur í Grønlandi.

— Slíkur eri eg ikki tann rætti at svara, men tað er nógv meiri til av toski nú, so har áttu at verið møguleikar. Eg havi tó skilt á grønlandingum, at teir meina tað, tá teir siga, at føroyingar sleppa ikki at fiska í Grønlandi, so leingi vit hava samvinnu við Suðurafrika og Namibia. Grønlandingar vilja als ikki vita av føroyingum, so leingi vit samarbeiða við apartheidstýri.

Hvat annars viðvíkur kjakinum í Føroyum um henda spurning, so heldur Bjarti Mohr, at føroyingar

eiga at minnast til, at Grønland er teirra land og tað er teirra fiskur — og tað eru tí teir, sum seta treytirnar fyri samarbeiði.

Góð útlit

Men hvussu eru so útlitið á marknaðinum fyri sølu av fiskavørum?

— Fyri tosk og serliga toskablokk er prisútlitið stabilt og positivt. Hetta kemst serliga av afturgongdini í toskafiskskapinum hjá norðmonnum og Íslendingum og eisini føroyingum. Fyri kókaðar og pilkaðar rækjur er útlitið eisini stabilt og positivt, men fyri skal-rækjurnar merkist harða kappingin frá Kanada. Tá kanadiarar eru komnir meira við í rækjufiskskapinum, fer kappingin frá teimum eisini at merkjast fyri sølu av kókaðum og pilkaðum rækjum, heldur stjórin á Royal Greenland.

Viðvíkjandi japan-rækjunum er støðan tann, at marknaðurin er í afturgongd, og kemst hetta einamest av, at keisarin er deyður. Tí verður lítið gjørt burtúr veitslum, brúðleypum o.l. Bjarti Mohr roknar to við at marknaðurin fyri japan-rækjur fer at vaksa aftur í juni-juli.

jan

FERÐSLUTRYGD



er rætt
dekktrýst

fff